

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЭЭНГТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН ЦААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чувашского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР.

1931 жыл алтынның
15 күнүтүн таңсаар

№ 114 (4079)

1971 снл. Балаган ийын 25 күнэ
СУБУОТА

Сынага
2 харчы

Комбайн томаты хомуйар

КРАСНОДАРСКАЯ КЫ-
РААН, Экономическай отту-
нап хардарыта көмөдүү дой-
дуларын ыттыкылактарын
научнай-техникай оттуна
бирге үлээниинин бир
ходобурузан «КТН—2» дизи-
номаты хомуйар сакта көмбай-
ны боруобалаабын булар.

«КТН-2», «СШ-75» дизель-самолетдай шассига ололдууллубут. Икин эрээтээх компайт номиндору комуунуга уочна сортуулыгыта ала-лээх.

СПИМОККА: «Коммунизм суолунан» колхозна сата номбайыныгтан помидору хомуу.

Е. Шулецов фотога.
ССТА фотохрониката.

АГИТЗАНАН УЛЭНИ
БҮЛЭЭННЭЭХТЭЙ ТЭРИЙНЭХХЭ

Биздин сройуоммутатар үлөйтүр озорор сирдөрүнөн үлө
иятыгыга бастаны сылын сагаланыадытан таралат үтүс
дөн бийиробилин ылла. Ити ааспыт кэмге баянча тарз
һинилех үлөи агитзораларга Хатылытаабы киин штаб (на
чалыйин Сирдев Е. Е.), Амматаабы киин штаб (начальник
Чечесбутов Д. П.), Мугудайдаабы киин штаб (начальник Че
цов Г. Н.), Чисаппаратаабы киин штаб (начальник Конолова
Т. С.), Болтоногообу киин штаб (начальник Захарова А. Г.)
о.д.а. ыгыгытара.

Хатгалын ижиллэлтээр энүүс устай нийт өрхийн зогсолт үзвэл дүнгийн харын багтаамж сүүдэртүгэр нийслэлэн үзвэл төр-
лөх дүнгийн өмнөх агаарынхныг нийслэлтийн буулдана.

Од эрөөрн зонанан үлэи Соловьёвтаагы нини штаб (за-
вёдыни Иларионов В. В.), оройуи нининээги сооох етиф.
эмиладар ыгыгатахтара.

Пүн илэстэстэр уонна нүтүтүүлэр бары партийнай, советскай уонна хайааныскыбаннай органнарынан сорунуулаатын тус-ратылыыах уонна миэстэһэ: үксэ бары салаатыгар дьылгаччы, туһалааччы буолар ына тэриллэх тустаах.

Авсент сэлдээххэ ханьны сүүрүн итээстэр тахастыг-
рей. Хүс сүрдөгэ зонанан итэр үлэ производствоны өрс
котобуула, үөрөнзөччилэр үөрэхтэрин биллэтин үрдэнигэ,
үлэ диксисиллэнигэин уолна общественной бэрээдэн, сүдэр
дыону көннөрүнэр суолга киллэрингэ, биржээнитигэр сэлтөөх
интэр-үөрэтэр дыһаллары ылан илһингэ, санитартай-цэбди-
гүрдэр үлэи утумнаахтыг ытымыга о.д.а. быһаччы дэ-
һымыга бэрт кыра этэ.

[illegible][illegible]

(Бүтүүтүн 2 стр. нэр.)

ТОХСҮҮ ПЯТНДЕТРАБА.

ҮЛЭБЭ СИТИЙИЙНЭН АРААППАРДАР

ССКП РАЙКОМУГАР
РАЙСОВЕТ ИСПОЛКОМУГАР
ТЫА ХАҖААНЫСТЫВАТЫН
УПРАВЛЕНИЕТЫГАР

Левин аялсан холхоз Азиятаары учамсага уонга биир, диндээн эиэсөөр оттоолууга ылыммыт быладанарын итэни- нэ эиэрэуэуэнибэдэрин бу дыт баладан ыйын 21 күкүгэр чэстээхтик төлөрбүтүрүн ССКП райкомугар, райсокет ис- полкомугар, тыа хайаймстыбатын управдениетыгар араа- ннылыыт.

Учиргаасан общественная сүлдүгэ андан 37500 центнер оту отуурга ылымныг эбэхээтэлэстибэтэни 101,4 тырыһыан толорон эбдэр 38040 центнери оттооту. Оттон таб. Игнатий Николай Инуомонч садайар эиенота хэе бирдэн, кинитигэр 105-тин тыны оту бэлэннэтэ. Звено 8500 центнери оттуурга ылымныг эбэхээтэлэстибэтэни 10500 центнериан эбэтэр 123,4 тырыһыан толорон дьобуунаах түмүгү систистэ.

Учластай нөлөөлбөхтара, судуусналаахтара обьекттайга
своиы кметайны тэрийннго уонна үүгэйдик сыд таһаарымга
туох нанааларын барытын оёоруохтара, тохусе пятаетка
бастаим сымыа колхоз снпийннээхтэйн түмүктүүрүгэр сүрүя
түрээдннөн буолуохтара днэн эрэннэрэллэр.

М. СЫСОЛЯТИН,
участник сабизнеса,
Е. ДЯЧКОВСКАЯ,
партийная бюро секретаря

Субуруускай аатынан совхоз Кытаанахтаагы отделениетын Ысчанкы биригээдэтин бары рабочайдара уонна инженерия-технической үлэһиттэра ССКП XXIV съезин истэригэскай уураахтарыа өлөххө киллэрэргэ дуулуһан, биригээдэти тэрдэлиһит 2836 центнер мадой үтүү маһын былааһын бала-да ыйһан 1 күнүгэр 2895 центнеринэн толорбуттарыа туһу-нан ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар, 193 ханал. йастыбаһын управлениетыгар арааппардытыллар.

Биригдэдэ бары рабочайдара уонга инженерий-техническэй үлэснэлтэрэ ити сипиниңгэ тирээрин туран общественнай сүөлүгэ үчүгэй кысыгы тэрийниңгэ уонга киинтэн үрдүк бородууксуулары салгы ылыгыа кууска үлэлиэхтэрэ уонна оной отделеңге, совхоз тохусе дитилетка бастагы сылын сипинилэктик түмүктүүлэрингэр бэйэлэрин кылааттары ылааларнактары диэн эронизраллар.

Н. С. СОФРОНОВ,
старший бригадир,
И. Т. ПОНОМАРЕВ,
смену интентин бригадир.

Субуруускай заттыдан совхоз Соловьевтагы өдөлөмөсүнөн алууга оттоонунга тиздалыбыз 2110 тонна былаанына, 2800 тонна оту бөлөмнөхтөөк эбэхэтэнистибөлөрүн билебиз ийин 15 күнүзөөн туругунан 2827 тоннанан толор-Суттарын туфунан СССР районкутар, райсовет исподкутар, 1944 хаһалыстыбатын управленниегар араашардыкылар.

Манган хаалбыг хүннэргэ өгөөхууь салтны мытан, об- шественный үөһүгэ дэлэгэй аһылыгы уоша нчигэс кыстыгы халччыйрга өдөөлөөнө бары рабочайдара уоша инженерий- тхичкесэй үләннхтэрэ тух баар күүстэрин уоша дагуур- дэвын гурвохотара дүн эрэннэрэбит.

А. П. ЕФИМОВ
управляющий,
И. Г. СОБАКИН
партбюро секретаря,
Д. С. СОЛОВЬЕВ,
Совет исполкому председателю.

[illegible]

Бу предирягтне бидний 52 араас формалаах уонна ааттаах-суолдаах онгодунтары бнэрэр. Ол—чааскылар, буруускалар, сериизхэр, таризалар, кофейниктар уо.д.а.

СНИМОККА: өнөбуллубут
бородууксуна ыскылаатыгар,
Ортоку үлэни В. Н. Хорена,
А. Овчинников фотота,
ССТА фотохрониката.

Сууккаңа
— 550 - 600
грамм

Нийрэй хөрөөчмүлэр
П. С. Софроков уонна А. Г.
Фомина ыччат сүөһүнү ин-
тиэтэ сыраллаахтыг үлэ-
шиллэр. Ол ийчн лэрдэрүү-
лэрэ дауаны кубмакка сүөх.
Бастыг сүөсүнүтүөр көрөр-
харайар тыррайдэрэ 8 ый
түмүгүнөн суукка кайа
550—600 грамм төлөһүйэ
кэллилэр.

көрдөрөн агитацияны нэ
рүү икнэ турун түмү
тээнигчэ партийнай
рилтэлэр сорулгара» ра
ком пропагандага уон
агитацияга отделын сөб
диссэйэ И. И. Федо
уонна «ССКП көккөтүгү»
үүнүү уонна эдэр ком
инистары кытта үлэ тү
нан» итинэнэ «Партийнай
профсоюзнай уонна ко
сомольскай тэрилтэлэр
отчуоттуур - быыбарды
муунахтары ыһым т
бунай» партийнай отд
сөбүдүссэйэ И. П. Ва
льев дакылааттарын н

Эйэ дьыалатыгар
улахан кылаат

Аал дойду бичыгыт ССНН
НК Генеральнай сирдэгээн
Д. И. Брежнев уотта 1400
минилэри Вилли Брандт иккэ
ордолоһуоттар барыа үү түмүк-
тэригэр улахан бэлүмүстү
уоттар Көрсүлүүтөр түмүктөр
дэһин бөрүтөтү далай ты-
гар уотна Барнада кытта
суох буолууттар унукан ала-
матынан буолаллар хайыат-
тар ырытыларыа? 1975 та-
лар Крымга кыттаҕыһыттар
Европа илвингэр суоттаах
туолуулары түрүһүннэ су-
рунээһиннэ саага тоскум
арыйаллар, дин сууһуер Рен-
триа хайыата «Мадьер», Бол-
ларин хайыата «Отечествен
фронт» политическай арытты-
чыта ыбарыһан, советскай тас
политика айааа дуулуһаран,
үрдүк ариитэтиһэстээһит саага
туолууууан буоларынан ариити
уотлар бигэрэҕитилэр дин
тыһа Крымнааһыт барыа үү
дин бэлэтиир Чехословакия
хайыата «Лидова демократиче-
скай сирдэгээннэ остуолуутор барыа
айааарыллыбат пр едметтар
суохтарын өссө түүдэ бичэ-
тэгэ. Парижтааһы «Юманите
айаарынан, Д. И. Брежнев
уотна В. Врандт кыттаҕыһыттар
Европааа кыттаҕыһыттар
суоттал суох буолуууу тэҥ
иннэ сабыдыаллаһа

**Советской - югославской
биюргэ үлэлээһин**

Советская Союз көмөстүмүз
Югославияда тутулдар элче-
тростанциялары жээгини уюна
ууза килдери түмүтөр
Югославия элчегинестей
ыада икки төгүл улаатыла.
Итилэртөн сээлди бодон-
рунөн Дуайга баар Дар-
данская ГЭС булар. Совет-
ская уюна югославиядай эле-
пидистар ити станция бира-
йыгыи холбоон очорбузта-
ра. Кипи тутуутун багы бар-
дине көмзөрисэр анча бирге
үлээлэбиттөрө. Советская Со-
юз гидроэлектростанцияда ил-
та гидротурбинаны уюна үс
гидрогенератори бирбитэ.

ССРС итими тэгэ алга те-
пловой электростанцияны ту-
ууга уюна көмзөринге көмө-
лөйөр. ССРС жээгиниынан
таагай бодон «Исследова-
ния» металлургическая ком-
бинат тутулдар. Кипи хайы-

ууза дойдута улаарылар
ыстаал агарын бирэр. Мама
тэгэ массынаны очорор ту-
туу матырынааларыи про-
мышленноыйи көмзө ири-
приитилеларыи, барыта 44
обьекти тутууга Советская
Союз көмөлөһөр.

Советская уюна югослав-
ская норуоттар бирдигиыи
дождордоһууларыи. Бирге
үлээлэһинчериин чарыдай хо-
лобурунан сир хамсааныыи
көмзөттөн чөлүтөр туларалли-
бит Скопье куорат булар.

Хас сый ахсын хардарыта
барыстаах эргини көмзө. Со-
ветская өрүт Югославияда ве-
би, твас чабу, мизуту уюна
оттук, сырые атын да коруп-
нэрия бирэр. Югославия Со-
ветская Союзка Союистары,
огнөөх металллары, судула-
ры, аккумулятордары, чабыл
атыллыыр.

ХНТ Генеральной Ассамблеятын
XXVI сессията

НЬЮ-ЙОРК. ССТА. Бала-
дан ийын 21 күнүгэр Холбо-
һуктаах Нациялар Тэрилтэ-
лэрин Генеральной Ассам-
блеятын XXVI сессията аһы-
лыһна. Сессия ахсынны
21 күнүгэр диэри үлэлнээ.
Кини көрүүтүгэр 109 боппу-
руос киллэрилинэ. Урут
манан үгүс боппуруос кө-
рүлүбүтэ суоҕа. Ассамблея
үлэтигэр улахан мнэстэни
Советскай Союһунаа уһуна
атын социалистическай дой-
дуларынан киллэрилинбит
аап дойдута куттал суох
буолуутун бөгөрөтүү туһу-
наа Декларацияны олоххо
киллэри туһунаа боппуруо.
бу дүүүллэһи ыһаҕа.

Наука — булт хаһаайыстыбатыгар

САХА АССР, ССРС НА
Сибирдээги отделствотун
Якутскайдаагы филлиалын био-
логия институтун учурдаа
ра түүлээх сүүн көрүгүлэри-
ни буолар кымыллар — саһыт-
лар, кырсаалар, кырсаачастар,
аидиартардар үөскүүр уонна
өлөхтөрүн үсүлүбүтүнүн үө-

рэтннэн дьарыстамыттарэ
хэс да сым буолла.

СНИМОККА: институт стар
шай научнай үлэһитэ, биоло
гическай наукалар кандидат
тара Ю. В. Лагутин (иһомоки),
этэрээт чидиһиннэро күүлэ
баран эрэллэр. Республика
старшай охотопеда, институт

научный сотрудник Н. И. Ча.
С. Белявой фотота.
ССТА фотохрониката.

Хөртүөппүйү кыһынгыга анаан ууруу

Бийнх бройуон бары хагда-
хыгшалаарыгар хортоншуй
үүнүүтэ үүтэй. Ол түүнгар,
снэмэ хортоншуйн эһилги
аһымта ууран туран, аабих
токта кэйдэһэннээрэ атылдан-
на. Ити хортоншуйу атыл-
даспыт үгүс дьом: «сүөһү сипр
хортоншуйа атылалланна дуу»
дээн кэлсээһинлэрэ табыста.
Ити сымба.

Бидни оройномтутар
урунгу сылларга «Ранняя
за» дин кийинт энгөөл хор-
туолуу олодуллара. Ити
саят бидни оройномтутар

сылларга үүнэрнэлээн бигэттик
олохсуйбута. Быйыл Якутскай-
райы опытной стандарттан
Калинин аатынан колхоз «При-
кульский ранний» диэн сарты-

вои сизмэ хортуопнууу, оттон
Субуруускай аатынан совхоз
ити сорду тэнэ «Евсей» динэ
сага сортовой хортуопнууу
атыылаһан олорнуттаре. Ити

барыта киһи сиргитэр дээн
үүһүөрүлэр хортусулуйдар.
Киһилэр бэйэ-бэбэлэриттэн
туох уратылаахтарын уотна
уотсай характеристикаларын
мантан аллара билиһиннэрэ-
бит.

«РАННЯЯ РОЗА» — гүрэм-
нийн ситамтнэ. үүхүүнү би-
ринхэ гентартан авмбах. ам-
тана олуе үчүгэй, үрүн сибан-
кнлаах, розовай астаах, үхүн
синнийгэс быхылаах, араскы-
данар харахтара элбэх уонна
кыралар, арахмада олуе элбээ
(Бүтүүтүн 4 стр. нөр).

«Социализм суола» хаһыат
саһарбыт страницаларыттан

ТӨРДҮС ЛОСКУИ. А. Кривошапкин, Н. В. Сталин аатынан колхоз (Волгоград өлкөсүндө—Д.Г.) бастагы бригадасын бригадасын «Былчактаагы кыттар пийн» деген сүрөткө ахтар.

«Мяг салзанар биригээдэм 480 гаа сври холуйан 7500 центнер оту ылар, быдлааннаах. Мантан 137 гаа, ол шунтан 131 гааны массынанаан, бишрдин массын на 44 гааны охсорун ситистибт. Билгын 55 гаа сври оту мушбуудан 200 центнери бугуулааныбыт.

Массымыа күүһүн минутаурдук туһанан, биригээдэ урдунан үчүгэй көрдөрүүнү ситиһэн, тыа хаһааймсты-батын оройуонун бымастаахкатыгар кыттарга өхсүһабит. Бээм биригээдэм холобурунан атын колхозтар би-рэгэдэнэр дьахталлара бидини курдук бымастаахка кыттар (биин күлөхтэхиниэ тэрийинс!).

БЭНИС ЛОСКУИ. Райсовет исполкомун председателин солбуйааччы Г. Сленцов, ВСК(б)П оройуоннаабы комитетын секретара Я. Белолубекай. Бастыг үлэлээх массына иһин мытыллар конкурэ бастагы декадатын түмүгүн туһунан райсовет исполкомун уонна ВСК(б)П райкомун бюрөгүн холбоһуктаах мунньахтарыы от ыйын 7 к. уураахтарымгар бэлэнтэминт.

«Бастынг үдэлээх массынна нинн оройуон үрдүнэн бэс-ыйын 25 күнүттэн от ыйын 5 күнүгэр дээрн ыгыгыллар конкуре туһуван райзо Гоголев дакылаа-тын истэн баран бэлиэтиниллэр.

Н. В. Сталин латынхан колхоз 202,5 гаа ерин, ол нхттен 198 гаа ерин массмннан оустаран, хас бирдин массына нхтгэ 3,3 гаа ерин оустаран оройгон ррдунан бастаан нхэллэрин:

Холобур, Кривошапкина Евакил биригэдүйнрдээх
ынгийнбур биригээдэ массынаһытара Кривошапки
Дмитрий, Кривошапки Иван, Кривошапкина Алек
сандра 105 гаа сирин оуустаран күн айы биирдин
массына 3.9 гааны толорбуттарын; Кривошапки
Константин биригэдүйнрдээх инкис биригээдэ мас
сынаһытара Дуранов Егор, Монастырев Егор 93
гааны оуустаран, күн айы биирдин маассына
3 гааны оуустарбыттарын;

...Колхоз салайтар үлэнттэрэ уонна массынаһыт-
тара ситиснирт үрдүк кэрдөрүүлэрин сыаналаан
туран, райсовет исполкома, райком бодото утталлар:

1. Бастын үзлэлээх массынны иһин оройуон үрдүнэн ыһтыллар конкуре бастакы декадагыгар Н. В. Сталин аатынан колхоһу ыһайбытынан балаага.

2. Үрдүк көрдөрүүлээх үлээлэрин иһин биригэ-
дыиридар Кривошапкинна Евдокияны, Кривошапкин
Константины, массыынаһыттар Кривошапкин Дми-
трийн, Кривошапкин Иванны, Кривошапкинна Алек-
сандраһа хаа биригидилэрин үстүү мэтэрэ түрүкү-
нэи, өттөн Дуранов Егоры, Монастырев Егоры (эмиэ
массыынаһыттар) 250 грамм чэйнээн уонна киилэ
агардыыта табаһыан бириэмийэллиргэ, Колхоз
председателэ Кривошапкин Константины үүнүү
хомууругар, ордук массыынаба үчүгүйдик балэмнээ-
митин иһин уонна массыына үлэтин дьобууннаахтык
тэрийбэтин иһин костюм таһаһыан бириэмий-
эллиргэ».

АЛТЫС ЛОСКУН. Барыта 12 куоталайны бастыг-
нарын үлэһиттер депутаттарын оройуоннааҕы Сове-
тын Ситэриилээх Комитетын уурааҕынан от комууру-
гар массыынаһыттар социалистическай куоталайны-
ларын үһүс декадатын түмүгүнэн «Вочуот дуоскаты-
гар» таһаарбыттар:

*1. Красильников Василий Иннокентьевич—Хатылы Советын председател.

2. Иванов Василий Егорович — «Кымыл партизани» колхоз председателъ.

3. Понсеев Константин Иванович — Хоптовского Совета председатель.

4. Дзячковай Василий Кириллович—Карл Маркс патэнан колхоз масшынаыта.

5. Дьячковский Василий Петрович — Карл Маркс автором колхоз насажденията.

6. Васильев Егор Дмитриевич—А. С. Пушкин
паштан колхоз массынналыта.

7. Попов Петр Андреевич — «Кызыл Ылык» колхоз массмуннахта.

8. Монастырев Егор Самсонович—И. В. Сталин
затынан колхоз массывнаһы.

9. Кривошапкин Николай Яковлевич—И. В. Сталин затынан колхоз массынабыта.

10. Назаров Игнатий Данилович—И. В. Сталин
аатынан колхоз массынагыта.

11. Захаров Степан Степанович — «Кызыл парти-
зана колхоз массызныта.

12. Пестерева Варвара Осиповна — «Тухсыбыт
Сардагга» колхоз председателэ.

Д. ГАВРИЛЬЕВ. 7

Балазан йын 26 күнүгөр массыналар, оборудованиелары, аппараттары уонна прибордары онгоруу тааһарар дьоннор бырааһынньыктара бэлиэтэнэр. Билиги дойдубут массынаны онгорууга улахан ситиһиннээнэ. Кини тохсус ытылганга өссө кэпсэни сыйдыа. Пятилетка сылларыгар дойдуга үгүс саага заводтар үлэһэ киирэрхтэрэ.

СНИМКА: Азербайджанскай ССР-га Бакинскыйдагы электромашиностроительнай заводка саага вакуумнай установка үлэһэ киирдэ. Угаттан хайаа: слесарь-монтажник Рафик Садырзаде, монтаж салыйааччы Бадер Шандор, монтажник Роман Икме, слесарь-монтажник Вячеслав Баласапкин. Я. Халилов фотота. ССТА фотокроникага.

Кыраныысса нөкүр

Американецтар ВДР-ы бомбалыыллар

ЛОНДОН. ССТА. Балазан йын 21 күнүгөр Америка альянсты дехунитаризованнай зона аттыгар састар 3-дү оройуонунан салгытат саага түһүүдөрү онгоруу. Итин АХИ командованиета ВДР территорияга үрдүкөн ракеталары көтүүдөрү онгоруу америкалык ракеталары көтүүсүкээни маадыгыттан онгорууларын күрдүк ойдохтуур. Рейтер агентство итинноронун бомбалыылыга хас да уонунан аарылар тыстааһар түргэнник көтөр бомбардировщик-истребитель көтүүсүкээни ыталлар.

Бриотаагы дьаарбанка үлэтин бүтүрдэ

ПРАГА. ССТА. Матна массына онгоруутун тирдээр аан дойдугагы дьаарбанка үлэтин бүтүрдэ. Дьаарбанка ааһыныгытар түһэрсиллбит контрастар уулусса суумалара 16,5 миллиард кронга төгүсө. Ити суума 8-й бырыһыана Советскай Союзка уонна коммуниста, советскай дойдугага инсэр.

Израиль сэрингэ бэлэмнэнэр

КАИР. ССТА. Кэлин күсүргэ Израиль военниета Суэцкай ханаал оккупацияламмыт илгини бисээр сэрингэ бэлэмнэнитин күүһүртэ. «Аль-Ахрат» хайаат итиннэрэриннэ, бу оройуонга артиллерийскай идрас-делениелэри тыалтан сыбарытын, ону таага хонууттаагы подразделениялар уонна Израиль авиациятын атыгы бийайдыаһына бэлиэтэнэр.

Редактор Н. П. СИДОРОВ.

Эрилик Эристини аат- нан полхоз бырыбылыаһы- та тырдыаһаа колхозтаах	Тантыыр ийэбит, эрий- бит, өбөбит, аймахыт ПАВЛОВА Елена Петровна бу дьыл балазан йын 22 күнүгөр, уһун, марахан ы- рымы кэиниттан олбутта ту- һунан бокуонньук билэр дьонноругар, тааһарыста- гар билэрэбит. Өбөлоро, балта, сэн- нэрэ, аймахтара.
--	--

ВИЙИГЭ ААДЫРЫСПЫТ: Чурапчы сэлэниэтэ. Карл Маркс уулусса 12 №-р.

РЕЛАКЦИЯ ТЕЛЕФОННАРА: редактор—0-89, тыа хайаайыстыбаты уонна кулгура, олук дьаһык отлеллара—0-90, улусай отдел—0-91, типография—0-91.

Редакцияда ыһтар сурукка аадырыһы, араасан-нааны, ааты, аага аатын толору сурулуохтаах.

(Бүтүүтэ. Иннин 3 стр. көр).

суох, кыһыны тулуйумура.

**«ПРИЕМУЛЬСКИЙ РА-
НИИ»**—саамай арда өстөр, үр-
дүн үүнүүлээх, амтана орто,
үрүн сибэкиллээх төрдүгөр
аһа үрүн, арааскылар тарых-
тара аһаа диригирэ суох,
кыһааа адыһах, кыһыныга
уурууга буорту буолбат. Бу
корт уратыта күүһүкү хайа-
та дьоннук үлүүһүтэ (ото-
аһа сортааһар ордуу түргэ-
ниа үлүүһар, тыһыныттан олор)
уонна аһа саас арда арааскыла-
нар.

«НИСЕН»—ордо өстөр,
саамай үрдүн үүнүүлээх, кыһа-
аа адыһах, сиргэ күүһүкү
амтана саас мөлтүүр, сым-
ныһар, сибэкинта кыһыныгы,
фиолетовай, улахан үрүт ас-
таах, арааскылар харахтара

албах уонна дириг. Кыһыны

уурууну үчүгэйдик тулуйар.

Силэе хортуонпуйу кыһы
хостоот баран күн уоһулар
куурдулар. Буора ырааста-
нар (уунан сууһуу көтүлүм-
мэ) уонна бастаан 15—16
кыраадыстаах сылаас өтүгү-
ха (подвалга) өбөтөр соруу
сиргэ уурулар. Сорохтор
уурдаһат диэн тутта итин сир-
тэ уураллар Ол—сыһа. Тем-
пература түргэнник уларыһа-
та хортуонпуйу ордуу түргэ-
ниа сытытар, 15—16 кыраа-
дыа сылааска тутууттан өтү-
гүх температурата 2—3 кы-
раадыска диэри биһир—баһа-
раа ый кэригэ улам-улам со-
рууһаан иһэрэ уонна кыһыа
устата ити температура мө-
лдүт тутуһуларга көрдөнө.

Харайыга уурулуубут сир-

ни хортуонпуйу сиргэ 65-80

бырыһыан буолуохтаах. Ха-
аһынык куллулубут хортуон-
пуй уонна отто сиргирэр буо-
лаһына, кураанах солоһон
сабыллар. Оттон содоһо сир-
гирдэһин аайы уларытылар.
Синтлэх өтүгүһаа «ЦИ-70»
маркалаах вентиляторы туһу-
лар «миа» көмөлөөх. Вентиля-
тор суох түбүлүтүгөр, кыра
өтүгүһааа оһох өттөр буо-
лаһа, оттуллубут оһох аһаан
айыллар.

Кыһыа хортуонпуй сиргэ-
батын маадыгыгар сиргэ хор-
туонпуйу сортаан, буоруттан
ыраастаан, куурдаһа көлүрдө-
хө, кыһыныа мөһөтө улаастар-
таларытэр, онубай ыраастылар
маадыга суох.

А. БАГАЧАНОВА,
управление агронома.

«САГА ОЛОХ»—40 СЫЛА

РЕДАКТОР Е. А. МАКАРОВ

Сага сирин партийнай-
советскай бэчээтин история-
тыгар Лена орүс илигини
эһэр—Амма (Социализм ту-
туутугар), Таатта (билигини-
тэ Алексеевскай—Д. Г.)
(«Коммунист»), (Мана-Хана-
лаа («Колхоз кырдыга»),
Уус-Алдан («Бассабыыктын
тэрийэччи») уонна Чурапчы
(«Социализм суола») оройуон-
нарын хайматтара отутус
сыллартан утуу-субуу күн сир-
ин көрөн кэһилиннэ кэһи
арыатыгар тарбанан, дьон-
сэргэ өйүн-санаатын түмэи,
киһилэр тутуах төһүүһүн
буолбуттара бэлиэтэнэр.

— Якутскайдаагы совет-
скай-партийнай оскуоланы,
бүтэрэн баран, сага тэрийлэн
эрэр Амма оройуонугар «Со-
циализм тутуутугар» хаймак-
ка—БСК(б)П Амма оройуо-
нууаагы комитетын уонна
үлэһиттэр депутаттарын оро-
йуоннаагы Советын органыгар
1933 сыл сааскытыттан редак-
торынан үлэһэбитин.

Күһүөрү 1936 сыллаахтан
ыта Чурапчы оройуонугар
«Социализм суола» хаймакка
редакторынан аһаһытын,—
диэн Егор Алексеевич Мака-
ров аһтар.

Кини икки сыл үлэһэн
баран, Якутскайдаагы педа-
гогической институтка үөрэнэ
барбыт.

Егор Алексеевич «Соци-
ализм тутуутугар» (Ам-
ма) уонна «Социализм
суола» (Чурапчы) хаймак-
тыгар редактордыр ка-
митэр холбоһуктааһыа, сага
олоһу тутуу күргүмэ, манн
таага ол сылларга кылаас ө-
төөхтөрө колхоз олоһун дьаһа-
һын, баайыа-дуолун куорда-
һыгар хара дьаһаах үлэһэ-
рин арыытааһын, хаймак сы-
тыы батаа бинтэ буолара.

Маннааха редактор Е. А.
Макаров биһир идэлээхтэрин—
хайматчыттарын кытары эдэр
эрчимнээх, сүрэх төлөннөөх
аһага олох иһин сытыы бөрүө-

Аһаһы

дэрин саһыларыгар саа та-
га сүгүннэр оһуһулар.

Егор Алексеевич «Долгу-
наах олох» диэн гражданскай
сэрин тематыгар С. Я. Эр-
иковтын үс көстүүлээх драма
суруйбутун, ити драма бэйэ-
тин биһирээһинигэр, үгүстүк
сценаларга ситиһиннээхтик
туруорулаа сымдыбытын ту-
һунан, оччотооһу көлүөнэ дьо-
но аһталлар.

Егор Алексеевич хаймакка
биһиргэ үлэһэбит дьоннорун
туһунан үгүһү кэһинир. Олор
ортолоругар Амнаттан—У. Г.
Нохсоров, И. Н. Дорофеев,
Ф. Жегусов уо. д. а., Чурап-
чыттан—М. Ф. Дождордуурап,
Е. И. Лукин, С. С. Яковлев—
Эрилик Эристини, Р. Е. Заха-
ров уо. д. аһыттар этилэр.

Оччоттооһу корреспондент-
нарыннан «Социализм тутууту-
гар» (Амма)—С. И. Ефремов,

П. Г. Новиков, С. С. Сидоров
уо. д. а., «Социализм суола»
(Чурапчы)—Н. Сергеев, К.
Кривошапкин, М. Клеменов,
Н. Бушуев уо. д. а. үлэ бэс-
тык дьоннорун туһунан ма-
тырыйааллары уонна үлэ-
ханыаа итэбэстэрин арыһан
критика кутаатын күөдүтэн
суруйбуттар. Балартан үгүс-
тэрэ Ага дойдуну көмүскүүр
Улуу сэрии сылларыгар
фронига ыгырыллан, ыстаал
бөрүлэрин ыстык уһугар
сөлбүһүн өстөөһү утары кыр-
гыспыттар, сорохтор эргиллэн
билигин айлаах олох тутууту-
гар сымдыллар, сорохтор
кыргыс толоонноругар тыһы-
нарын көтүл олох иһин толук
уурбуттар.

Амма уонна Чурапчы оро-
йуоннарын хайматтарын тэри-
йэһэчиллэртэн, итиннэ баста-
ны редактордарыттан биһир-
дэстэрэ билигин пенсионер
Егор Алексеевич Макаров
Чурапчы дэриэбинэтигэр оло-
рор.

Д. ГАВРИЛЬЕВ.

Кыра ычалаах эрээрилэр

Сатирический кэпсээн

Саас ыам ыһа. Бырааһыа-
һык күнүгөр. Иһин барыта
үөрэт-көтөн, уостара өһүлэн,
сүрөхтэрэ тэбэн, санаалара кө-
нөн сылдьар. Онон да буолла-
та буолуо. Баһылайдаах
Өлөксөй өһөспүтүнэ дьыл-
литтан табыстылар. Трактор
сыарбатыттан сүөнэммөкө ту-
лар оттук мастарыгар тийди-
лэр. Аһабыт-сизэбит дьон бы-
һытыһан, көккөлөһөн тура-
т, тиртлэр. Кинилэр дьон кө-
рөн туруохтара баара дуо,
мастарын сүөкээри сыарбала-
рыт үрдүгөр аһылаһан-мөһү-
лөһөн арычча алтаһаһан та-
астылар.

Ол таһаан биһир кылгаа ду-
лун тобөтүн урут харбаат ылан
баран Баһылай: «Дьэ, до-
ждор, Өлөксөй, бу мин бэйэм
иһиликкэлэр күүстээх аһхан

иһин биллибөккө-көстүбөккө,
сааһыран сарбыллан эрөбит-
тэ»,—диэтэ. Онуоха Өлөксөй
дотохсөн иһэн умса хоруйда
уонна: «Бээ-бээ, Баһылай, от-
то... оттон кини-сүөһү көрбө-
түгөр саамай... марахааны ко-
торбунэн мин буоллаһым
ин»,—диэн бааһынаабытыкка
мадьыктаһан туран гэддэ, өрө
көтөхтө. Аһа Баһылайа куйа-
дан үлүгүрдик орулаабытытан
атаага адаарыда. Ити курдуу
балачча өр биһир дүмүһүнүн
иһаабыкка, хардарыта олду-
солдуу көтөһөн, умса хоруйа
сырыттылар.

Ити курдуу икки баар-суох
«күүстээхтэрбит» хонук мас-
тарын кыһыаа сүөкэбөккө
смарға үрдүгөр хоннорон ту-
рардаахтар.

Н. ЛУКОВЦЕВ.